

Załącznik Nr 1 do Uchwały
Nr XXVIII/156/2020
Rady Gminy Lutocin
z dnia 30 grudnia 2020r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
DLA GMINY LUTOCIN
na rok 2021.**

LUTOCIN * 2021

Alkoholizm - rozumiany jest jako proces nadmiernego spożywania alkoholu, ma szeroki wymiar społeczny, z uwagi na pośrednie oddziaływanie nałogu na wszystkie osoby z otoczenia osoby uzależnionej.

ROZDZIAŁ I

Od 1996 roku Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Zadania prowadzone są w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Gminy, zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Są one dostosowane do potrzeb lokalnych i skierowane do wszystkich mieszkańców Lutocina. Program stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lutocin uchwalonej na lata 2016-2025. Wpisuje się również w cel operacyjny określony w Narodowym Programie Zdrowia, który obejmuje profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi (komputera/sieci internetowej, telefonu komórkowego) i z innymi zachowaniami ryzykownymi.

Podstawą merytoryczną do sformułowania Programu na rok 2021 stanowią posiadane materiały i sprawozdania z realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień składanych przez podmioty, instytucje i osoby fizyczne oraz wskaźniki zawarte w Mapie Problemów Alkoholowych wykonanej w roku 2015. Ze względu na obostrzenia związane ze stanem epidemiologicznym COVID-19 w kraju, nie było możliwe przeprowadzenie diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych zaplanowanej na rok 2020, której celem byłoby uzyskanie pełnego rozeznania rozmiarów poszczególnych problemów w Gminie.

Zdiagnozowane wówczas problemy alkoholowe, to przede wszystkim:

- dość duża dostępność fizyczna i ekonomiczna do zakupu alkoholu,
- szkody zdrowotne u osób uzależnionych,
- zaburzenia życia rodzinnego związane z problemem alkoholowym.

Rozwiązywanie problemów alkoholowych nie zmieniają postaw mieszkańców wobec spożywania alkoholu. Występuje stosunkowo szeroki poziom tolerancji dla zachowań osób pijących.

Stałym problemem jest również utrzymujący się opór osób uwikłanych w problemy alkoholowe przed podejmowaniem kontaktów z ośrodkami terapeutycznymi, celem podejmowania terapii od uzależnienia. Pozytywnym sygnałem jest zwiększona świadomość o szkodliwości picia u młodzieży.

W działaniach społecznych zasadne jest więc utrzymanie priorytetowej roli w profilaktyce, uczenia odpowiedzialności i świadomego spożywania używek.

Działania profilaktyczne mają więc zapobiegać powstawaniu problemów alkoholowych mieszczących się w kategorii problemów społecznych, obok odczuwanego braku form spędzania czasu wolnego, wzrostu poziomu zachowań agresywnych młodzieży oraz używania przez nich różnorodnych substancji psychoaktywnych.

Analiza posiadanych danych wskazuje, że zadania przewidziane do realizacji na rok 2021 są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych. Są działaniami długofalowymi i wielostronnymi. Zdobyte doświadczenia podczas realizacji tych zadań pozwalają na pełniejsze obejmowanie zasięgiem działań tych środowisk, które są najbardziej podatne na występowanie zagrożeń i problemów patologii społecznej.

W warunkach trwającej pandemii i nauki zdalnej dzieci i młodzieży szkolnej, podczas której przedłużająca się sytuacja stresowa uczniów i izolacja negatywnie wpływa na sferę emocjonalną dziecka szkolnego i na samopoczucie młodych ludzi. Może wprowadzić nawet do przemocy w domu,. Podsumowując, zachodzi więc potrzeba realizacji wartościowych celów profilaktyczno – edukacyjnych oraz wspierających uczniów, gdy powrócą do stacjonarnego trybu nauczania.

Problem alkoholowy w rodzinach jest istotnym czynnikiem współwystępującym z przemocą domową. Może się ona pojawić w każdej rodzinie i w związku nieformalnym, w których szczególnie trudna jest sytuacja dzieci wychowujących się w tych rodzinach. Dysfunkcja takiej rodziny zakłóca prawidłowy rozwój dziecka – poznawczy, emocjonalny i społeczny, zagraża ich bezpieczeństwu i zdrowiu. Część osób, które wychowywały się w rodzinach alkoholowych, wynosi z nich takie doświadczenia (utrwalone schematy zachowań i reakcji emocjonalnych), które zakłócają w znaczącym stopniu ich funkcjonowanie w dorosłym życiu. Mówimy, że są to osoby z syndromem DDA (dorosłe dzieci alkoholików).

Głównym celem Programu RPA jest minimalizowanie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z nadużywania napojów alkoholowych oraz tworzenie systemu profilaktycznego i interwencyjno - naprawczego, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Lutocina. Jest więc podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji systemowych działań kształtujących politykę alkoholową na terenie Gminy. Jego głównymi cechami jest praktyczność, użyteczność i skuteczność w działaniach oraz prostota realizacji.

Według założeń Programu adresatami działań są wszyscy mieszkańcy Gminy Lutocin, a szczególnie dzieci i młodzież. Charakter poszczególnych działań uzależniony jest od potrzeb grup odbiorców, do których są kierowane.

Inicjatorem i realizatorem zadań ujętych w Gminnym Programie jest Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Podstawę prawną Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 stanowią :

- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz.U. z 2019, poz. 2277 - tekst jednolity z późn. zm.),
- Uchwały Rady Gminy Lutocin w sprawie:
 - zasad usytuowania na terenie Gminy Lutocin miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
 - ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Lutocin,
 - Zarządzenie Wójta Gminy Lutocin w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020 określony Ustawą z dn. 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym [Dz.U. z 2019r, poz. 2365 - tekst jednolity z późn. zm.] oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 [DZ.U. z 2016, poz. 1492].

Partnerami w realizacji Programu są:

- a) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lutocinie,
- b) Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Lutocinie,
- c) Jednostki oświatowe prowadzone przez Gminę,
- d) Punkt Konsultacyjno - Informacyjny dla osób i rodzin z problemem alkoholowym,
- e) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie,
- f) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Żurominie,
- g) Zakłady Opieki Zdrowotnej w Lutocinie i Żurominie,
- h) Komenda Powiatowa Policji w Żurominie, Posterunek Policji w Bieżuniu,
- i) Sąd Rejonowy w Mławie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- j) Prokuratura Rejonowa w Mławie,
- k) Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- l) Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

ROZDZIAŁ II

Przyjęty główny cel Programu warunkuje formułowanie poszczególnych celów szczegółowych i ich konkretnych zadań. W szczególności będą obejmować:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych oraz osób zagrożonych uzależnieniem:

- prowadzenie i finansowanie działalności Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych, rodzin w stanach kryzysu, w związku z przemocą i innymi zaburzeniami np. opiekuńczo - wychowawczymi,
- działalność informacyjna skierowana do społeczności lokalnej dot. możliwości korzystania z pomocy terapeutycznej na terenie Gminy Lutocin dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych (leki, dopalacze, narkotyki).
- w szczególnych przypadkach oraz wg wskazań lekarza dofinansowanie procesu farmakoterapii oraz dojazdów,

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w tym szczególnie ochrony przed przemocą w rodzinie:

- upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym,
- współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w których występują problemy alkoholowe,
- dofinansowanie wycieczki letniej / obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych dysfunkcjami oraz przemocą,

+

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

- działania profilaktyczne adresowane do dzieci i młodzieży poprzez realizację i finansowanie programów profilaktycznych w szkołach i innych placówkach o charakterze rozrywkowym, sportowym, z wykorzystaniem różnych form kultury, organizowanych na terenie placówek oświatowych, np. :
 - wycieczek i imprez szkolnych związanych ze zdrowym stylem życia,
 - spektakli teatralnych, konkursów i innych,
 - warsztatów i koncertów z zakresu profilaktyki uzależnień, przemocy domowej i rówieśniczej dla dzieci i młodzieży.
- dofinansowanie szkolnych programów profilaktycznych realizowanych na terenie szkół, w tym festynów (nagrody za udział w konkursach, bilety wstępu, koszty autokaru i inne wydatki związane z realizacją programu),
- działania profilaktyczne i informacyjno-edukacyjne adresowane do osób dorosłych i kierowców,
- dofinansowanie lokalnych imprez profilaktycznych,
- zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki alkoholowej oraz przemocy w rodzinie,

4. Wspomaganie działalności instytucji i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów społecznych.

- współpraca i doposażenie placówek leczenia odwykowego od alkoholu, w których leczą się mieszkańcy tut. Gminy (w meble, sprzęt, materiały edukacyjne dla pacjentów i terapeutów oraz inne),
- udzielanie informacji i pomocy osobom dotkniętym chorobą alkoholową poprzez udział ich w środowiskach abstynenckich (Ruch AA, Grupa Wsparcia).

5. Przeprowadzanie dowodów z oględzin lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz opiniowanie wniosków o wydawanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych podmiotom gospodarczym Gminy Lutocin, zgodnych z uchwałami Rady Gminy Lutocin z dnia 28.06.2018r.

6. Podejmowanie interwencji przez gminę w przypadku naruszenia zakazów (art. 13¹ i 15) związanych ze:

- sprzedażą alkoholu osobom niepełnoletnim lub nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw,
- promocją i reklamą napojów alkoholowych (z wyjątkiem piwa pod pewnymi warunkami określonymi w ustawie).

7. Podejmowanie działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia odwykowego.

- opłaty sądowe i koszty sporządzania opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia.

8. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zgodnie z art. 4¹ pkt. 5 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Pełnomocnika Wójta Gminy ds. Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych i Narkotykowych.

a). Ustala się następujące wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lutocinie:

- **Przewodniczący Komisji RPA - 12%** minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2021r., zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2021r., za każde posiedzenie Komisji,
- **Pełnomocnika Wójta Gminy ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych / zastępcy Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 12%** minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2021r., zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2021r., za każde posiedzenie Komisji,
- **pozostałych członków Komisji - 9**
- **%** minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2021r., zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2021r. za każde posiedzenie Komisji RPA.

Podstawę do wypłaty wynagrodzeń członkom Komisji RPA stanowi każdorazowo sporządzona lista obecności z posiedzenia Komisji podpisana przez Pełnomocnika Wójta / Przewodniczącego Komisji.

b). Wydatki na wynagrodzenia, szkolenia, podróże służbowe związane z pełnioną funkcją (delegacje członków Komisji RPA) oraz wydatki bieżące (zakup artykułów papierniczych, w tym do sprzętu drukarskiego, spożywczych) pokrywane są ze środków przeznaczonych na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

9. Źródła finansowania Programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 realizowany będzie w ramach budżetu Gminy Lutocin. Środki te stanowiąc będą dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Koszt planu wydatków, zgodnie z Programem zadaniowym wyniesie **54.000zł**, Został on określony przy poszczególnych zadaniach Programu wykazanych w Kosztorysie i harmonogramie realizacji zadań na rok 2021.

Zrealizowane działania w ramach Programu są przedstawiane w sprawozdaniach i przekazywane do tut. Działu księgowego oraz PARPY.

